

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

קנאה מפסידה

נוכל להבין זאת על ידי מה שקרה לשמעון מכתה ז'. דרכו היתה ללכת לאחר החידר לבית המדרש הסמוך לביתו. לפתח גמרא גדולה ולשנן את הנלמד בכתה בהנאה.

החל מ'תנו-רבנן' המשיך ב'ההוא גברא', סיס במשנה, עין ברש"י, ומיד לאחר מכן בזריזות חזר שוב על הכל בהבנה בהירה יותר. אה, כמה גישמאק ללמד, איזה תענוג להבין ולחזר. מדי פעם עלו לו שאלות נאות וחדושים קטנים, ומיד במקום לקח דף ועט ורשם לעצמו את שהתחדש. למחרת היה נגש בהתלהבות למלמד לשאל את שאלותיו ולשתף בחדושו.

עם הזמן קבל במתנה מאביו ספר 'חדושי תורה', שם החל לכתב ולמלא עמודים מסדרים של כל מה שעלה לו בלמוד. הוא חש שמטיל בגן עדן. אין תחליף לאשורו.

יום אחד הביט בחפצי חברו מנדי, וראה שהוא כבר כתב כ-3 ספרי חדושי תורה מלאים! זה שבר והחליש אותו מאוד. קשה היה לו לראות שלמרות מאמצי התמדתו יש מישהו שעוקף אותו ומצליח יותר ממנו. ולעצמת זאת החדושים הכתובים נשארו כתובים והם נכסיו לנצח.

נלמד לשמח בהצלחתנו מבלי להביט ולקנא באחרים. ונזכר כי הטוב שקנינו נשאר הטוב שלנו לתמיד, ואיש לא יכול לקחת מאתנו זאת.

למדנו במעשה, רבנו מספר שהצלחתו הגדולה של הסוחר היתה מפרסמת וידועה. שכן היה לו משא ומתן בכל העולם! ראה הבן את ההצלחה של אביו וחפץ גם הוא לדבק בדרכיו וללכת בעקבותיו.

להצליח בחיים, להתקדם ולדעת שהוא צועד בדרך הנכונה והרצויה היא משאת נפשו. מה עשה? בקש מאביו: "אבא יקר, בכדי שאצליח לעשות סחורות ואדע לנהל את המשא ומתן לאחר שתסתלק מהעולם אבקש לקבל ספינה עם סחורה, ואלף על הים להיות בקי במשא ומתן". אביו המסור נתן לו ספינה עם סחורה, מכר וקנה, נהל את העסקים כראוי והצליח מאד מאד.

אלא מתי החל הבן לטעות ולהסתבך לפל ולהפסיד? כשהחל להביט על אחרים. שהציץ לתוך הים וראה שם אילן ועליו כמראה אדם, והלך לשם והפסיד הכל על ידי הבת קיסר. הצלחתו יכלה להמשיך לשגשג ולטפס לגילי שהיה מביט מחוץ לגבולו. אמנם אף על פי כן הסחורות שהצליח לעשות, ונלקחו ממנו, לבסוף חזרו אליו בשעת החתנה.

הרי לנו שאדם יכול להצליח ביגיעותיו בתורה ותפלה ועבודת ה'. אף כששולח עיניו לבדק מה נעשה אצל חברו, בקנאה גדולה במקום להיות עסוק בעבודתו, כאן טמון בור עמק היכול להפילו ולהפסידו ולהזיקו לגמרי.

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה ב' - ממלך וקיסר (2)

שספרה רבנו נחמן מברסלב זיע"א

לשאר האנשים שהיו שם, והביטו וראו גם-
כן כמראה אדם על האילן.

והתישבו להתקרב לשם, ושלחו איש עם
ספינה קטנה לשם. והם היו מביטים בתוך
הים כדי לכוון את השליח, שלא יטעה מן
הדרך, כדי שילך מכון אל האילן הנ"ל.
והלך לשם, וראה, שיושב שם אדם, והגיד
להם.

והלך בעצמו (בן הסוחר הנ"ל) וראה,
שיושבת שם (הינו הבת קיסר הנ"ל, שהיתה יושבת
שם, כנ"ל) ואמר לה שתירד. ואמרה לו,
שאינה רוצה לכנס אל הספינה כי אם
שיבטיחה, שלא יגע בה כי אם כשיבוא
לביתו וישא אותה כדת. והבטיח לה,
ונכנסה אצלו לספינה. וראה, שהיא
מזמרת על כליזמר ויכולה לדבר בכמה
לשונות, ושמח על שנזדמנה לו.

ויהי היום, והיה סוחר גדול מפלג מאד,
והיה לו משא ומתן בכל העולם.

והיה לו בן יחיד, והסוחר היה זקן. פעם
אחד אמר הבן לאביו: באשר שאתה זקן
ואני נער, והנאמנים שלך אינם משגיחים
כלל עלי, ואתה תסתלק, ואהיה נשאר ריק,
ולא ידע מה לעשות, בכן תן לי ספינה עם
סוחר, ואלך על הים כדי להיות בקי
במשא ומתן.

ונתן לו אביו ספינה עם סוחר, והלך
למדינות, ומכר הסוחר, וקנה סוחר
אחרת והצליח.

בהיותו על הים, ראו אותן האילנות הנ"ל
(שהיתה הבת קיסר שם), וסברו שהוא ישוב,
ורצה לילך לשם; וכשנתקרב ראו שהם
אילנות, ורצו לחזר.

בתוך כך הציץ הסוחר (הינו בן הסוחר הנ"ל)
לתוך הים וראה שם אילן, ועליו כמראה
אדם, וסבר שמא הוא טועה עצמו, והגיד

וַחֲרָה לְהִסּוּחַר, אָבִי הַבֵּן הַנָּ"ל, מָאָד, וְהוּא
צוּעֵק וְאוֹמֵר (הֵינּוּ הַבֵּן שֶׁל הַסּוּחַר הַנָּ"ל, שֶׁהָיָה בָּא
עִם הַסְּפִינָה הַנָּ"ל, צָעֵק וְאוֹמֵר): תֹּאמִין לִי,
שֶׁהִבֵּאתִי סְפִינָה עִם סְחוּרָה וְכו', וְהֵם אֵינָם
רוֹאִים דְּבָר. וְאוֹמֵר לוֹ: תִּשְׁאַל
לְהִמָּאטְרָאסֵן! וְהִלֵּךְ לִשְׁאֹל אוֹתָם, וְהֵם
שׁוֹכְבִים שְׁכוּרִים,

אֲחֵרִיכָךְ נִנְעֵרוּ. וְשִׁאֵל לָהֶם, וְאֵינָם יוֹדְעִים
כָּלל מָה עָבַר עֲלֵיהֶם, רַק יוֹדְעִים, שֶׁהִבִּיאוּ
סְפִינָה עִם כָּל הַנָּ"ל, וְאֵינָם יוֹדְעִים הֵיכָן
הוּא.

וַחֲרָה הַסּוּחַר מָאָד עַל בָּנוּ, וְגִרְשׁוּ מִבֵּיתוֹ,
וְלֹא יָבֹא לְנֶגֶד פָּנָיו. וְהִלֵּךְ מִמֶּנּוּ נָע וָנָד,
וְהָיָא (הֵינּוּ הַבֵּת קִיסָר הַנָּ"ל) הִיָּתָה הוֹלֶכֶת עַל
הַיָּם.

אֲחֵרִיכָךְ, כְּשֶׁהִתְחִילוּ לְהִתְקַרֵּב לְבֵיתוֹ,
אָמְרָה לוֹ, שֶׁהַיָּשָׁר שִׁילָךְ לְבֵיתוֹ וְיוֹדִיעַ
לְאָבִיו וְקִרְוֵבָיו וְכָל מִידְעָיו, שֶׁכֻּלָּם יֵצְאוּ
לְקִרְאָתָהּ, בְּאֲשֶׁר שְׁמוּלִיךְ אִשָּׁה חֲשׂוּבָה
כְּזוֹ, וְאַחֲרִיכָךְ יִתְּנֶדַע לוֹ מִי הִיא (כִּי גַם מִקֶּדֶם
הִתְנַתָּה הִיא עִמּוֹ שֶׁלֹּא יִשְׁאַל אוֹתָהּ מִי הִיא עַד אַחֵר
הַחֲתָנָה, אֲזַי יָדַע מִי הִיא)

וְהַסְּפִים עָמָה. אָמְרָה לוֹ: גַּם הַיָּשָׁר, בְּאֲשֶׁר
שִׁאֲתָה מוֹלִיךְ אִשָּׁה כְּזוֹ, שֶׁתִּשְׁכַּר אֶת כָּל
הַמָּאטְרָאסֵן הַמוֹלִיכִין הַסְּפִינָה, לְמַעַן יִדְעוּ,
שֶׁהַסּוּחַר שִׁלָּהֶם יֵשׁ לוֹ נְשׂוֹאִין עִם אִשָּׁה כְּזוֹ
וְהַסְּפִים עָמָה.

וְלָקַח יֵין טוֹב מָאָד, שֶׁהָיָה לוֹ בַּסְּפִינָה, וְנָתַן
לָהֶם, וְנִשְׁתַּכְּרוּ מָאָד, וְהוּא הִלֵּךְ לְבֵיתוֹ
לְהוֹדִיעַ לְאָבִיו וְקִרְוֵבָיו, כַּנָּ"ל, וְהַמָּאטְרָאסֵן
נִשְׁתַּכְּרוּ וְיֵצְאוּ מִן הַסְּפִינָה, וְנִפְּלוּ וְשָׁכְבוּ
בְּשִׁכְרוּתָם.

וּבַעוֹד שֶׁהָיוּ מְכִינִים עֲצָמָם שָׁם לַיִל,
לְקִרְאָתָהּ עִם כָּל הַמִּשְׁפָּחָה, הִלָּכָה הִיא
וְהִתִּירָה הַסְּפִינָה מִן הַסֶּפֶר, וּפְרָשָׁה
הַיִּלּוֹנוֹת (הֵינּוּ הַלּוּוִינְטֵן),

וְהִלָּכָה לָהּ עִם הַסְּפִינָה. וְהֵם בָּאוּ אֶל
הַסְּפִינָה (הֵינּוּ כָּל הַמִּשְׁפָּחָה שֶׁל הַסּוּחַר) וְלֹא
מִצְאוּ דְּבָר.

שאלות לחידודא

במחן 38א:

מעשה ב' ממלך וקיסר (2)

- ☐ שתי התשובות נכונות
- ד. מה עשה הסוחר לבנו כשראה שהספינה לא נמצאת?
- ☐ נתן לו ספינה נוספת עם סחורה שיתחיל שוב
- ☐ צעק עליו
- ☐ גירשו מביתו
- ה. האם למדת את המעשה השבוע?
- ☐ רציתי
- ☐ פעם
- ☐ פעמיים

- א. מה נתן הסוחר הזקן לבנו?
- ☐ כסף שיתפרנס מזה ימי חייו
- ☐ ספינה עם סחורה
- ☐ הרבה בתים שישתכר מזה
- ב. מה ביקש בן הסוחר מהבת הקיסר שהיתה על האילן?
- ☐ שתירד
- ☐ שתשאר למעלה
- ☐ שתראה לו את הדרך
- ג. מה עשתה בת הקיסר בזמן שבן הסוחר הלך לאביו?
- ☐ לקחה יין ונתנה למאטראסין
- ☐ התירה הספינה ופרשה הוילונות והלכה לה עם הספינה

בעומק המעשה

במעשה שלמדנו השבוע כמה פעמים מוזכר "ספינה"?
עם איזה סחורה הלכה הבת קיסר עם הספינה, - עם הסחורה שנתן אביו לבנו הסוחר או עם סחורה אחרת?

תשובות על המבחן של שבוע שעבר

איזה מעשה קרו לפני מזהרנ"ת לפני הסתלקותו (על"ת מכתב החסתלקות) ? מעשה א' אבידת בת מלך ומעשה ב' ממלך וקיסר

דעם רבינ'ס
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: דעם רבינ'ס ליכט 02-5-3333-72 * לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com